

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Veaceslav Gheorghişenco, inclusiv prin intermediul avocatului Adrian Cojocaru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Gheorghişenco împotriva Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova”, intervenienți accesorii Inspekția Financiară și Olga Bordeianu cu privire la repararea prejudiciului cauzat, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” împotriva lui Veaceslav Gheorghişenco, intervenienți accesorii Inspekția Financiară și Olga Bordeianu cu privire la declararea nulă a acordului suplimentar la contractul individual de muncă,

împotriva deciziei din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-864/24

NR. PIGD 2-22030953-01-2ra-15072024)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Invocarea declarativă a prevederilor art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă nu constituie temei de admisibilitate a recursului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. L. Mitrofan,
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, D. Dulghieru, A. Pahopol,

30 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul declarat de Veaceslav Gheorghisenco, inclusiv prin intermediul avocatului Adrian Cojocaru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 martie 2022, Veaceslav Gheorghisenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, solicitând încasarea compensației în mărime de 6 salarii medii lunare (24 922 de lei*6), în sumă de 149 532 de lei în legătură cu încetarea contractului individual de muncă în baza ordinului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei.

2. În motivarea cererii, reclamantul a invocat că, la 31 ianuarie 2020 a încheiat cu I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, în calitate de angajator, contractul individual de muncă nr. 29, conform căruia deținea funcția de Director general adjunct (Radiodifuziune). Pct.4 din contract prevedea durata contractului determinată, începând cu 01 februarie 2020 până la încetarea valabilității mandatului Directorului general al I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, atribuit prin Hotărârea Consiliului de supraveghere al I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, nr.89 din 14 noiembrie 2019. În baza pct. 2, Directorul General al I.P. Compania „Teleradio-Moldova” este desemnat pe un mandat de 7 ani.

3. Totodată, a menționat că la 31 martie 2021 a încheiat cu I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, în calitate de angajator, acordul suplimentar nr. 01 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, prin care au completat pct.9: „i) Să plătească salariatului o compensație în mărime de 6 (șase) salarii medii lunare, în caz de încetarea a contractului individual de muncă în baza ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii, etc.) organului abilitat sau a fondatorului unității, în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile.”

4. Reclamantul a precizat că la 03 decembrie 2021 a fost desfăcut anticipat contractul de muncă nr.29 din 31 ianuarie 2020, prin ordinul nr. 1075-c, drept urmare a modificărilor operate în Codul Serviciilor Media Audiovizuale. Iar în pct. 2 din ordinul enunțat se ordonă: „Departamentul financiar va calcula și va asigura achitarea plăților salariale în legătură cu încetarea raportului de muncă ”. Deși prin ordinul nr.1075-c din 03 decembrie 2021 s-a dispus calcularea și achitarea plăților salariale în legătură cu încetarea raportului de muncă, pârâtul nu și-a îndeplinit obligațiunea contractuală de achitare a compensației în mărime de 6 salarii medii lunare, asumată conform pct.9 din contract.

5. La 31 decembrie 2021 a înaintat I.P. Compania „Teleradio-Moldova” un demers, în care a formulat patru solicitări, dintre care doar trei au fost admise, însă nu și cea cu privire la achitarea compensației în mărime de șase salarii lunare conform pct. 9 din contractului individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, ceea ce a determinat adresarea sa în instanța de judecată.

6. La 02 iunie 2022, în cadrul ședinței de judecată, reclamantul a depus o cerere de concretizare, solicitând suplimentar încasarea penalității de întârziere pentru reținerea compensației în legătură cu încetarea contractului individual de muncă, pentru perioada 04 decembrie 2021-02 iunie 2022, în mărime de 80 298,68 de lei, în temeiul art.330 lit.f) din Codul muncii.

7. Iar prin cererea din 27 februarie 2023, înaintată în cadrul ședinței de judecată, reclamantul a concretizat suma penalității și perioada pentru care a solicitat încasarea acesteia, actualizând calculul acesteia în mărime de 202 316,8 lei, pentru 04 decembrie 2021-27 februarie 2023.

8. La fel, prin cererea prezentată la 18 mai 2023 în cadrul ședinței de judecată, suma penalității solicitate de reclamant era în mărime de 238 204 lei, pentru perioada 04 decembrie 2021-18 mai 2023.

9. La 27 februarie 2023, I.P. Compania „Teleradio-Moldova” a formulat cerere reconvențională împotriva lui Veaceslav Gheorghişenco, intervenienți accesorii Olga Bordeianu și Inspekția Financiară, solicitând declararea nulă a acordului suplimentar nr.01 din 15 martie 2021 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020 încheiat între I.P. Compania „Teleradio-Moldova” și Veaceslav Gheorghişenco.

10. În motivarea cererii reconvenționale, reclamantul a invocat că în baza contractului individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, Veaceslav Gheorghişenco a fost numit în funcția de director general adjunct (Radiodifuziune).

11. Totodată, potrivit prevederilor art. 37 alin.(1), (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, directorul general este desemnat pentru un mandat de 7 ani, care nu poate fi reînnoit. Directorul general are următoarele atribuții: d) desemnează, pe termen determinat valabil, până la expirarea mandatului directorului general, cel puțin 2 directori generali adjuncți, dintre care unul fiind responsabil de serviciile de radiodifuziune sonoră, iar celălalt -de serviciile de televiziune. Iar prin Legea nr. 158 din 04 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 273 art. 363 din 05 noiembrie 2021 a fost modificat Codul serviciilor media audiovizuale. Conform art. II alin. (1) din legea nominalizată: (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Iar conform alin. (2) al aceluiași articol: (2) Mandatul tuturor membrilor Consiliului de supraveghere și dezvoltare și al directorului general al Companiei „Teleradio-Moldova” încetează de drept la data intrării în vigoare a prezentei legi. În sensul art. 37 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, directorul general își exercită mandatul până la desemnarea succesorului. Prin Hotărârea

Parlamentului RM nr. 197 din 03 decembrie 2021, în calitate de director general al I.P. Compania „Teleradio-Moldova” a fost numit Vladimir Țurcanu. Astfel, raporturile de muncă dintre I.P. Compania „Teleradio-Moldova” și Veaceslav Gheorghişenco, în calitate de director general adjunct, au încetat prin efectul Legii nr. 158 din 04 noiembrie 2021, în temeiul art. 37 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, la 03 decembrie 2021 când a fost numit în funcție noul director general.

12. De asemenea, a menționat că la încetarea raporturilor de muncă cu Veaceslav Gheorghişenco, Compania a achitat toate plățile salariale și cele care nu se raportează la salariu și se cuvin în condițiile legii. Respectiv, nu înregistrează datorii față de Veaceslav Gheorghişenco.

13. Reclamantul a precizat că Veaceslav Gheorghişenco a fost reîncadrat în funcția anterior deținută până la numirea în funcția de director general adjunct (Radiodifuziune).

14. Cu referire la declararea nulă a acordului suplimentar nr. 01 din 15 martie 2021 la contractul individual de muncă nr.29 din 31 ianuarie 2020 încheiat între I.P. Compania „Teleradio-Moldova” și Veaceslav Gheorghişenco, reclamantul a declarat că salarizarea angajaților se efectuează în baza Legii salarizării nr. 847/2002, Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017, Hotărârii Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, Statutului I.P. Compania Teleradio-Moldova”, Regulamentului privind sistemul de salarizare din cadrul I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, aprobat prin decizia Consiliului de Supraveghere nr. 11 din 15 februarie 2021 și contractului colectiv de muncă al I.P. Compania „Teleradio – Moldova”. Actele normative enunțate nu prevăd achitarea compensației în mărime de 6 salarii medii lunare, la încetarea contractului individual de muncă al directorului general adjunct.

15. Totodată, I.P. Compania „Teleradio – Moldova” fiind o instituție publică nu poate reflecta neîntemeiat cheltuieli sub formă de compensații în mărime de 6 salarii medii lunare, la încetarea contractului individual de muncă al directorului general adjunct, ceea ce ar reprezenta încălcarea inclusiv a prevederilor Legii contabilității și raportării financiare nr.287 /2017. La fel, în calitate de instituție publică, nu poate calcula și achita cu încălcarea prevederilor Hotărârii de Guvern nr.743/2020 compensației în mărime de 6 salarii medii lunare, la încetarea contractului individual de muncă al directorului general adjunct.

16. Potrivit adeverinței nr.082/1 din 02 iunie 2022, semnată de directorul general al I.P. Compania „Teleradio – Moldova” și directorul financiar al acesteia, se adeverește că atât la 15 martie 2021 (când a fost încheiat acordul suplimentar nr. 01 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020), cât și la data de 03 decembrie 2021 (când a fost încetat contractul individual de muncă cu pârâțul) I.P. Compania „Teleradio – Moldova” nu

dispunea de mijloace financiare disponibile pentru achitarea unor compensații în mărime de 6 salarii medii lunare, la încetarea raporturilor de muncă ale directorilor adjuncți.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

17. Prin încheierile consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată din 02 iunie 2022, s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Olga Bordeianu și Inspekția Financiară.

18. Prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 27 februarie 2023, s-a admis cererea reconvențională înaintată de I.P. Compania „Teleradio-Moldova” spre examinare.

19. Prin hotărârea din 30 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Gheorghişenco împotriva I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, intervenienți accesorii Inspekția Financiară, Olga Bordeianu cu privire la repararea prejudiciului cauzat, încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată. S-a admis cererea reconvențională depusă de I.P. Compania „Teleradio-Moldova”. S-a declarat nul acordul suplimentar nr. 01 din 15 martie 2021 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, încheiat între I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, în persoana dnei Olga Bordeianu și Veaceslav Gheorghişenco.

20. Pentru a hotărî astfel, prima instanța redând prevederile art. 49 din Codul muncii, instanța a relevat că în baza contractului individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, Veaceslav Gheorghişenco a fost angajat la I.P. Compania „Teleradio-Moldova” în calitate de Director general adjunct (Radiodifuziune). Durata contractului este determinată: începând cu 01 februarie 2020 și până la încetarea valabilității mandatului directorului general al I.P. Compania „Teleradio-Moldova” nr. 89 din 14 noiembrie 2019 (f.d.8-10).

21. Potrivit acordului suplimentar nr. 01 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, pct. 9 al contractului se completează cu pct. i), cu următorul conținut: „i) să plătească salariatului o compensație în mărime de șase salarii medii lunare, în caz de încetare a contractului individual de muncă în baza ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii, etc.) organului abilitat sau al fondatorului unității, în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile” (f.d.11).

22. Prima instanță a învederat prevederile art. 160, art.173 din Codul muncii și ale Legii nr. 158 din 04 noiembrie 2021, prin care a fost modificat Codul serviciilor media audiovizuale, mandatul tuturor membrilor Consiliului de supraveghere și dezvoltare și al directorului general al Companiei „Teleradio-Moldova” încetează de drept la data intrării în vigoare a prezentei legi, iar directorul general își exercită mandatul până la desemnarea succesorului.

23. Potrivit art. 37 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, directorul general își exercită mandatul până la desemnarea succesorului. Astfel, în cadrul ședințelor de judecată s-a stabilit că prin Hotărârea Parlamentului nr. 197 din 03 decembrie 2021, în calitate de director general al I.P. Compania „Teleradio-Moldova” a fost numit Vladimir Țurcanu. Astfel, raporturile de muncă dintre I.P. Compania „Teleradio-Moldova” și dl Veaceslav Gheorghişenco, în calitate de director general adjunct, au încetat prin efectul Legii nr. 158 din 24 noiembrie 2021.

24. Citând prevederile art. 5, art.7, art.9-12 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, pct. 13² din Hotărârea nr. 743 din 11 iunie 2002 privind salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, art. 36 alin. (1)-(2) din Codul serviciilor media audiovizuale, prima instanța a evidențiat că, potrivit statutului I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, anexat la materialele cauzei (f.d.34-42), I.P. Compania „Teleradio-Moldova” este o instituție publică fondată de Parlamentul RM. Printre atribuțiile Companiei „Teleradio-Moldova”, prevăzute în statut, la pct12, lit. j) se regăsește - angajarea personalului calificat, luându-se în considerare diversitatea societății și egalitatea de gen, iar la pct. 13 lit. i) este prevăzut faptul că Compania este în drept să posede, să utilizeze și să administreze patrimoniul, în conformitate cu scopurile de activitate ale Companiei. Lit. j) indică că are dreptul să valorifice veniturile proprii provenite din sume încasate din comunicările comerciale audiovizuale, sume încasate din realizarea obiectului de activitate, sume încasate din vânzarea programelor audiovizuale sau a drepturilor de autor din coproducții, sume încasate din vânzarea sau darea în locațiune a activelor neutilizate, donații și sponsorizări, alte venituri legale. Potrivit pct. 21 din statut, Directorul general are atribuția de a desemna pe termen determinat valabil până la expirarea mandatului directorului general, cel puțin 2 directori generali adjuncți, dintre care unul fiind responsabil de serviciile de radiodifuziune sonoră, iar celălalt de serviciile de televiziune. În conformitate cu pct. 23 din statut, Comitetul managerial are atribuția să avizeze Raportul privind executarea bugetului Companiei. Iar potrivit pct. 39 din statut, bugetul Companiei de constituie din subvenții de la bugetul de stat și din venituri proprii. Pct. 42 stipulează că raportul privind executarea bugetului este prezentat anual de către directorul general și avizat de către Comitetul managerial și Consiliul de supraveghere și publicat pe site-ul oficial al Companiei.

25. În conformitate cu Regulamentul privind sistemul de salarizare din cadrul I.P. Compania „Teleradio-Moldova” (f.d.43-53) salariul total al Companiei pentru activitatea desfășurată lunar, pe durata normală a timpului de lucru stabilită de lege, potrivit sarcinilor și atribuțiilor din fișa postului, se constituie din partea fixă constituită din salariul de funcție și sporul pentru munca prestată în condiții nefavorabile, după caz, iar partea variabilă cuprinde bonusul de fidelitate, sporul pentru titlul onorific, premiul unic, premiu aniversar și suplimentul din venituri proprii. Iar suplimentele de plată

pentru condiții speciale de muncă se stabilesc în temeiul capitolului IV din Codul muncii. Potrivit pct. 6.1 din Regulament, salariul de funcție al salariatului Companiei este stabilit în baza tabelului de niveluri și trepte de salarizare, prezentate în anexe.

26. Prima instanță, la caz, a stabilit că acordul suplimentar nr. 01 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, prin care s-a completat pct. 9 al contractului, nu este avizat de către Consiliul de Supraveghere și nu a fost publicat așa cum prevede Statutul Companiei.

27. La fel, a constatat că astfel de cheltuieli nu au fost preconizate odată cu adoptarea bugetului. Or, potrivit adeverinței nr. 082 din 02 iunie 2022, eliberată de directorul financiar și contabilul șef al I.P. Compania „Teleradio-Moldova” se atestă că la 15 martie 2021, I.P. Compania „Teleradio-Moldova” nu dispunea de mijloace financiare disponibile pentru achitarea unor compensații în mărime de 6 salarii medii lunare, la încetarea raporturilor de muncă ale directorilor adjuncți. La 03 decembrie 2021, I.P. Compania „Teleradio-Moldova” nu dispunea de mijloace financiare disponibile pentru achitarea unor compensații în mărime de șase salarii medii lunare, la încetarea raporturilor de muncă ale directorilor adjuncți, salariul de funcție a directorului general adjunct al I.P. Compania „Teleradio-Moldova” constituia 24 672,00 lei, cuantumul plăților, care nu se raportează la salarizare de care a beneficiat Veaceslav Gheorghişenco pe parcursul anului 2021 constituie 25 200,78 de lei (f.d.113). Iar faptul că I.P. Compania „Teleradio-Moldova” are doi directori generali adjuncți, iar contractul individual de muncă a fost completat doar unuia dintre ei, a determinat instanța de a constata o rea-credință a reclamantului în gestionarea resurselor din bugetul de stat.

28. Cu privire la argumentul reclamantului că la încetarea contractului individual de muncă cu directorului general Olga Bordeianu, i s-a achitat o astfel de compensație, se reține că aceasta a avut loc în baza unei Hotărâri de Guvern.

29. Totodată, s-a remarcat că I.P. Compania „Teleradio-Moldova” nu a încetat raporturile de muncă cu Veaceslav Gheorghişenco, dar prin ordinul 1076-c din 03 decembrie 2021 cu privire la încetarea contractului individual de muncă pe durata determinată în temeiul art. 82 lit. f), art. 83 din Codul muncii, s-a integrat salariatul Veaceslav Gheorghişenco în funcția de șef de serviciu programe la Radio Moldova Actualități, în temeiul contractului individual de muncă nr. 38 din 21 mai 2014 pe termen nedeterminat (f.d.27).

30. Cu referire la art. 236 alin. (1), art.334 din Codul civil, art. 84 alin. (1)-(3) din Codul muncii, prima instanță în concluzia celor relatate și luând în considerare că acordul suplimentar nr. 01 din 15 martie 2021 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, încheiat între I.P. „Teleradio-Moldova”, în persoana dnei Olga Bordeianu și Veaceslav Gheorghişenco a fost semnat în lipsă de transparentă, fără a fi respectate

normele legale enunțate și prevederile Statutului, a constatat nulitatea acordului suplimentar nr. 01 din 15 martie 2021 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020.

31. În ceea ce vizează cerințele reclamantului cu privire la încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată se reține că acestea fiind subsecvente pretenției de bază, la fel, instanța le-a respins ca neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

32. La 05 iunie 2023, Veaceslav Gheorghişenco, inclusiv prin intermediul avocatului Adrian Cojocaru, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 mai 2023 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cerințelor.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

33. Prin decizia din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chişinău s-a respins cererea de apel depusă de avocatul Adrian Cojocaru, în interesele lui Veaceslav Gheorghişenco și s-a menținut hotărârea din 30 mai 2023 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

34. Pentru a decide astfel, instanța de apel a exprimat acordul cu circumstanțele invocate în hotărârea contestată, și respectiv a considerat că în cererea de apel nu au fost prezentate circumstanțe de anulare a hotărârii emise. Instanța de apel a subliniat că, la caz sunt aplicabile prevederile legale enunțate în hotărârea emisă, și anume că cerința înaintată de Veaceslav Gheorghişenco către I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, intervenienți accesorii Inspekția Financiară, Bordeianu Olga cu privire la repararea prejudiciului cauzat, încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

35. Instanța de apel a menționat că cerința indicată supra corect a fost respinsă, ori prin hotărârea emisă a fost declarat nul acordul suplimentar nr. 01 din 15 martie 2021 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, încheiat între I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, în persoana dnei Olga Bordeianu și Veaceslav Gheorghişenco.

36. Din argumentele indicate în cererea de apel, reiese că apelantul nu este de acord cu circumstanțele stabilite și a solicitat admiterea cerințelor de a fi încasată a compensației în mărime de 6 salarii medii lunare, în sumă de 149 532,00 de lei în legătură cu încetarea contractului individual de muncă în baza ordinului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei.

37. La caz, instanța ierarhic inferioară a constatat că instanța de fond a explicat soluția adoptată amănunțit și a răspuns la toate circumstanțele indicate, și a ajuns la concluzia că acordul suplimentar nr. 01 din 15 martie 2021 la contractul individual de muncă nr. 29 din 31 ianuarie 2020, încheiat

între I.P. Compania „Teleradio-Moldova”, în persoana dnei Olga Bordeianu și Veaceslav Gheorghişenco urmează a fi declarat nul.

38. Prin urmare, având în vedere că argumente sau dovezi noi, care au importanță pentru soluționarea pricinii, dar care nu au fost elucidate și constatate în prima instanță, nu au fost indicate și prezentate la formularea cererii de apel, instanța de apel a considerat că argumentele invocate în cererea de apel depusă sunt neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

39. La 15 iulie 2024, Veaceslav Gheorghişenco, inclusiv prin intermediul avocatului Adrian Cojocaru, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cerințelor, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei, suportate în instanța de fond și în instanța de apel. În ceea ce vizează cerința cu privire la încasarea penalității de întârziere pentru reținerea achitării compensației în legătură cu încetarea contractului individual de muncă în temeiul art. 330 lit. f) din Codul muncii, a solicitat încasarea sumei de 423 477 de lei, pentru perioada 04 decembrie 2021 - 12 iulie 2024.

40. În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare și se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Decizia instanței de apel este una arbitrară, deoarece este una complet nemotivată și contrară prevederilor art. din Codul de procedură civilă. Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Instanța de apel în general nu a combătut în nici un mod argumentele indicate expres în alineate separate în 30 de puncte din cererea de apel, prin care au fost probate și argumentate netemeinicia și ilegalitatea hotărârea instanței de fond. Motivarea reprezintă o condiție impusă de majoritatea legislațiilor și în special de jurisprudența CtEDO, care consideră că motivarea este un element al procesului echitabil. Pornind de la necesitatea și importanța distinctă, motivarea deciziei instanței de apel nu întrunește cerințele de bază ale motivării, printre care: nu este clară, nu este precisă și nu este necontradictorie, astfel încât să rezulte justetea soluției pronunțate. Decizia instanței de apel nu dă răspunsuri precise la cele 30 de puncte separat și nu efectuează nicio analiză a probelor administrate în cauză, a argumentelor și raționamentelor juridice, a principiilor și a regulilor de drept substanțial și procesual, prin motivările sprijinite pe formulări generale, abstracte. Instanța de apel nu prezintă motivele care au determinat-o să pronunțe soluția de respingerea a apelului fără să combată nici într-un mod temeiurile apelului.

41. De asemenea, a declarat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată este vădit contrară prevederilor principalei legi organice care guvernează raportul dat, care este Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154 din 28 martie 2003. Potrivit art.2 din Codul muncii, prezentul cod reglementează totalitatea raporturilor individuale și colective de muncă, controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicția muncii, precum și alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă. Prezentul cod se aplica și raporturilor de muncă reglementate prin legi organice și prin alte acte normative. În cazul în care instanța de judecată stabilește că, printr-un contract civil, se reglementează de fapt raporturile de muncă dintre salariat și angajator, acestor raporturi li se aplică prevederile legislației muncii.

42. Recurentul a afirmat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată este vădit contrară dispozițiilor art.3 lit.a),d) din Codul muncii, art. 11 din Codul muncii. Nivelul minim al drepturilor și garanțiilor de muncă pentru salariați se stabilește de prezentul cod și de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii. Contractele individuale de muncă, contractele colective de muncă și convențiile colective pot stabili pentru salariați drepturi și garanții de muncă suplimentare la cele prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative. La fel, soluția instanțelor de judecată este vădit contrară prevederilor articolului 49 din Codul muncii. Nu s-a luat în considerare prevederile legale, potrivit cărora conținutul contractului individual de muncă este determinat prin acordul părților, ținându-se cont de prevederile legislației în vigoare. Soluția instanțelor de judecată este contrară prevederilor art. 160 din Codul muncii, conform cărora angajatorul este în drept să majoreze sporurile, adaosurile și recompensele prevăzute la art.138, 156, 157, 158 în raport cu nivelul lor minim stabilit de legislația în vigoare, precum și să stabilească alte plăți cu caracter de stimulare și compensare în limitele mijloacelor proprii (alocate), prevăzute pentru aceste scopuri în contractul colectiv de muncă, într-un alt act normativ la nivel de unitate sau în devizul de cheltuieli pentru întreținerea unității finanțate din buget. Decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată este vădit contrară prevederilor contractului colectiv de muncă care prevede salarizarea Directorilor generali adjuncți în conformitate cu pct.8 al Hotărârii Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, totodată a menționat anexa 4 la Hotărârea Guvernului nr. 743/2002, precum și pct.13¹ din Hotărârea Guvernului nr. 743/2002. Decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată este vădit contrară prevederilor art.173, art.264 din Codul muncii.

43. Recurentul a mai indicat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit

nerezonabilă a probelor, în special la punctul 54. Anume acest fapt dovedește lipsa de culpă a sa și obligativitatea angajatorului de a achita compensația stabilită la pct. 9 lit. i) al contractului individual de muncă. Decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată este vădit contrară prevederilor pct.13, pct.8, pct.13¹ din Hotărârea Guvernului nr. 743/2002, precum și anexa 4 la Hotărârea enunțată, citând în context conținutul prevederilor date.

44. În opinia recurentului, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Or, instanța de fond stabilește că acordul suplimentar nr. 01 la contractul individual de muncă nr.29 din 31 ianuarie 2020, prin care s-a completat pct.9 al contractului individual de muncă, nu este avizat de către Consiliul de Supraveghere și nu a fost publicat, doar că eronat constată că acest fapt este prevăzut de Statutul Companiei. Nici contractul individual de muncă nu a fost vreodată avizat de către Consiliul de Supraveghere și nu a fost publicat. Constatarea instanței este arbitrară deoarece potrivit pct. 21 din Statut, Directorul general are atribuția de a desemna pe termen determinat valabil până la expirarea mandatului directorului general, cel puțin 2 directori generali adjuncți, dintre care unul fiind responsabil de serviciile de radiodifuziune sonoră, iar celălalt de serviciile de televiziune și tot directorul general de comun acord cu salariatul poate modifica contractul individual de muncă.

45. Decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată este vădit contrară prevederilor art. 68, art.49 alin.(2) din Codul muncii, redând prevederile normelor date. La fel, a notat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor ce constituie apogeul constatărilor eronate, și denotă o aplicarea neuniformă a legislației muncii a Republicii Moldova, în special la pct. 68 al hotărârii primei instanțe contestate. Or, nu este specificat la care reclamant face referire instanța. Ținând cont de faptul că în art.3 din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, se definește noțiunea de administrator de buget drept „autoritate/instituție bugetară împuternicită cu dreptul de gestionare a unuia dintre bugetele componente ale bugetului public național, în conformitate cu competențele și responsabilitățile prevăzute de prezenta lege”, permite concluzia că instanța constată rea-credința autorității – I.P. Compania „Teleradio-Moldova” și apoi admite cererea reconvențională. În opinia recurentului, mai grav este faptul că această constatare a instanței este fundamentată pe o informație neveridică, neprobată și neverificată, în lipsa oricărei probe concludente sau pertinente anexată la materialele dosarului civil, deoarece la 30 martie 2023, cu 2 luni înainte de data emiterii dispozitivului și 5 luni înaintea emiterii hotărârii motivate contestate pe prezentul caz, judecătorul în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Alexandru

Sandu, în alt dosar a stabilit: „Conform contractului individual de muncă nr. 30 din 31.01.2020 încheiat între Stratan Ecaterina în calitate de salariat și I.P. „Teleradio-Moldova” în calitate de angajator, prima a fost investită în funcția de director general adjunct (Televiziune) cu executarea obligațiilor, conform pct. 4, pe perioada începând cu 01 februarie 2020 și până la încetarea valabilității mandatului Directorului general al I.P. Compania „Teleradio-Moldova”. Potrivit pct. 18 din contractul menționat este stipulat că contractul poate fi modificat (completat) printr-un acord suplimentar semnat de părți, care se anexează și este parte integrantă a contractului. Prin acordul suplimentar nr. 1 din data de 16 martie 2021, încheiat între I.P. „Teleradio-Moldova” în persoana directorului general Olga Bordeianu și Stratan Ecaterina, pct.9 al contractul individual de muncă din 31 ianuarie 2020 a fost completat cu lit.i) prin care angajatorul s-a obligat să plătească lui Stratan Ecaterina o compensație în mărime de 6 salarii medii lunare în caz de încetare a contractului individual de muncă în baza ordinului (dispoziției deciziei, hotărârii, etc.) organului abilitat sau al fondatorului unității în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile.” Mai mult, fiind aplicate corect prevederile legilor ce guvernează speța, prin hotărârea din 30 martie 2023, judecătorul a hotărât: „A obliga I.P. Compania „Teleradio-Moldova” să plătească salariatului Stratan Ecaterina conform acordului suplimentar nr. 01 la CIM nr.30 din 31 ianuarie 2020 pentru încetarea contractului individual de muncă începând cu 03 decembrie 2021, o compensație de 6 (șase) salarii medii lunare”. Însă instanța de apel nu se expune în niciun mod la acest argument din cererea de apel, ceea ce dovedește aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

46. Recurentul a considerat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. În special în pct. 69 din hotărârea primei instanțe, ultima reține cu privire la argumentul reclamantului că la încetarea contractului individual de muncă cu directului general Olga Bordeianu, i s-a achitat o astfel de compensație și ca aceasta a avut loc în baza unei Hotărâri de Guvern. Totodată, instanța a omis să indice care prevederi și ale cărei Hotărâri de Guvern. Or, prevederile normative care obligă la achitarea compensației directoarei generale Olga Bordeianu, precum și a directorilor adjuncți sunt: art.264 din Codul muncii. pct. 13¹ din Hotărârea Guvernului nr. 743/2002, anexa 4 la această Hotărâre de Guvern. Or, obligarea I.P. Compania „Teleradio-Moldova” la respectarea prevederilor imperative ale Codului Muncii.

47. Decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Prima instanță în pct. 71 al hotărârii a menționat că: „De asemenea, se reține că potrivit art. 236 alin. (1) din Codul civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută).”

Lege care nu trebuia aplicată, instanța de fond nu a motivat ce interes general a fost afectat prin acordul suplimentar nr. 01 la contractul individual de muncă nr.29 din 31 ianuarie 2020, prin care s-a completat pct.9 al contractului de munca și care constituie o garanție conform art. 263 lit.b) din Codul muncii. Însă instanța de apel nu s-a expus în niciun mod pe argumentul sus-menționat expres în cererea de apel ce probează aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

48. Recurentul a notat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată contravine art. 334 din Codul civil. Legea care nu guvernează în niciun mod raportul de muncă, este aplicată arbitrar de instanța de fond, iar aplicarea căreia nu este motivată de instanța de apel, care nu se expune în niciun mod pe argumentul din cererea de apel ce probează aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

49. De asemenea, a afirmat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece soluția instanțelor de judecată de judecată contravine dispozițiilor art. 84 alin. (1)-(3) din Codul muncii. Instanța de fond a interpretat arbitrar prevederile art. 84 alin. (1)-(3) din Codul muncii în partea: „constatarea nulității contractului individual de muncă produce efecte pentru viitor”. O eventuală hotărâre de declararea a nulității contractului de munca pronunțată la 30 mai 2023 ar produce efecte pentru viitor pentru o perioadă ulterioară acestei date și nicidecum pentru un contract de munca deja desfăcut la 03 decembrie 2021. Actele judecătorești emise de instanțele ierarhic inferioare sunt arbitrare, deoarece instanța de fond la pct. 74 al hotărârii a menționat eronat și nefondat, fără a indica norma legală care prevede condiția obligatorie de valabilitate a contractului de muncă, criteriu ca transparența, fără a face trimitere la norme legale aplicabile speței, fără a face trimitere la vreun punct concret din Statut. Prin urmare constatarea nulității acordului suplimentar constituie un arbitrar.

50. Conform art. 330 din Codul muncii, recurentul a solicitat încasarea penalității pentru reținerea din vina angajatorului a compensației în mărime de 6 (șase) salarii medii lunare, 24 922,00 lei x 6 – 149 532,00 lei în legătură cu încetarea contractului individual de muncă în baza ordinului, pentru perioada 04 decembrie 2021-12 iulie 2024 în mărime de 423 477,00 de lei conform calculului prezentat.

51. Decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt arbitrare, deoarece instanțele de judecată naționale nu au ținut cont că plățile ce rezultă din contractul de muncă, constituie un bun în sensul Convenției europene a drepturilor omului și libertăților fundamentale (CEDO), iar neplata lor de către angajator reprezintă și o încălcarea a dreptului de proprietate. Acest drept este protejat atât de art. 46 din Constituția Republicii Moldova, cât și de articolul 1 al Protocolului 1 la CEDO. Instanțele de judecata naționale din Republica Moldova au omis să execute obligația pozitivă de a aplica în mod uniform jurisprudența CtEDO, să fundamenteze deciziile lor în temeiul legii,

în caz de contradicție să dea prioritate actului normativ cu forță juridică superioară, inclusiv să aplice direct prevederile Constituției Republicii Moldova în modul cum acestea au fost interpretate conform jurisprudenței Curții, cu examinarea completă a tuturor circumstanțelor de drept și de fapt invocate de părți. La fel, soluția instanțelor de judecată este contrară Convenției nr.158 cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului, data și locul adoptării -22 iunie 1981 la Geneva. Nici instanța de fond, nici instanța de apel nu s-au expus asupra acestuia argument.

52. La 26 iulie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenienților accesorii copiile recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, avizul de recepție, anexate la materialele dosarului (Vol.II, f.d.15-18).

53. Intimatul și intervenienții accesorii nu au făcut uz de dreptul procesual și nu au depus referințe la cererea de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

54. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

55. Recursul declarat de Veaceslav Gheorghişenco, inclusiv prin intermediul avocatului Adrian Cojocar, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

56. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

57. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

58. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă: e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

59. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

60. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 05 martie 2024. Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 12 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice (Vol.I, f.d.202-202 verso). Astfel, recursul depus este în termen.

61. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

62. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

63. Din analiza recursului declarat, prin prisma criticilor aduse în recurs, s-a identificat ca temei prevederile art. 432 alin. (1) lit. e), din Codul de procedură civilă, în exprimarea dezacordului cu actele judecătorești contestate.

64. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma în vigoare la data declarării recursului, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate. Mai mult, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanțele ierarhic inferioare s-au pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

65. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

66. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor

de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

67. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurile menționate la art. 432 alin.(1) lit.d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în instanța de apel, nefiind stabilite la caz anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța de apel.

68. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

69. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Veaceslav Gheorghişenco, inclusiv prin intermediul avocatului Adrian Cojocaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

70. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Veaceslav Gheorghişenco, inclusiv prin intermediul avocatului Adrian Cojocaru, împotriva deciziei din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat